

Sygnatura akt XIII C 694/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 16 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Ośrodek (...) w L. XIII Wydział Cywilny z siedzibą w L. w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Michał Kuczkowski

Protokolant: st. prot. sąd. Karolina Mitrus

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2016 r. w L.

sprawy z powództwa P. P.

przeciwko (...) S. A. z siedzibą w S.

- o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia kwotę 36.000 zł (trzydzieści sześć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.
2. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów opieki kwotę 2512,60 zł (dwa tysiące pięćset dwanaście złotych 60/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.
3. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych kwotę 976,22 zł (dziewięćset siedemdziesiąt sześć złotych 22/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.
4. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem odszkodowania za utracone rzeczy kwotę 65 zł (sześćdziesiąt pięć złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.
5. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów leczenia kwotę 556,50 zł (pięćset pięćdziesiąt sześć złotych 50/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.
6. W pozostałym zakresie powództwa oddala.
7. Kosztami procesu obciąża strony stosunkowo, a mianowicie powoda w 62,40%, a pozwanego w 37,60% i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 47 zł.

SSO Michał Kuczkowski

Sygn. akt XIII C 694/13/3

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 sierpnia 2013 r. powód małoletni P. P. reprezentowany przez ojca J. P. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. (wcześniej: (...) S.A. z siedzibą w S.) kwoty 100.000 zł tytułem dopłaty do zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty, kwoty 2.827,19 zł tytułem zwrotu kosztów opieki wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty, kwoty 2.373,50 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów do placówek medycznych, kwoty 370 zł tytułem odszkodowania za utracone w wyniku wypadku rzeczy osobiste wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty, kwoty 1.113 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.

Powód wniósł nadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego i pełnomocnictwa.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 września 2011 r. w G. doszło do wypadku drogowego, w którym, kierująca samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) M. N. nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że nienależycie obserwowała przedpole jazdy i nie rozpoznała stanu zagrożenia w postaci skręcającego w lewo jadącego przed nią motoroweru marki (...) o nr rej. (...) kierowanego przez nieletniego D. K., nie posiadającego uprawnień do prowadzenia motoroweru i przewożącego dwóch pasażerów K. W. i powoda P. P. jako drugiego pasażera, co doprowadziło do wykonania przez M. N. spóźnionego manewru hamowania, w wyniku czego uderzyła w wykonujący ten manewr w drogę gruntową motorower. W wyniku tego zdarzenia powód P. P. doznał urazu czaszkowo – mózgowego, który obejmował ostry prawostronny krwiak nadtwardówkowy, obrzęk mózgu, wielomiejscowe złamanie kości sklepienia i podstawy czaszki. Ponadto powód doznał rany tłuczonej okolicy potylicy, ranę tłuczoną lewego łuku brwiowego, otarcia skóry w okolicy jarzmowej lewej. U powoda doszło do złamania mostka oraz otarcia naskórka w okolicach lewego barku, lewego talerza biodrowego, grzbietu obu rąk, głównie prawej, obu kolan, w tym dołu podkolanowego lewego na tylnej powierzchni bliższej podudzia lewego, okolicy lewego stawu skokowego. Przy czym kierujący motorowerem D. K. i jadący jako pierwszy pasażer K. W. doznali jedynie drobnych wielomiejscowych obrażeń powierzchniowych różnych okolic ciała, które naruszyły czynności narządu ich ciała na czas poniżej 7 dni. Właścicielem motoroweru oraz dwóch kasków ochronnych był brat D. K. – M. K., który nie wyrażał zgody na to, by D. K. korzystał z jego motoroweru. W czasie zdarzenia z kasku ochronnego korzystał D. K. oraz jeden z pasażerów – powód lub K. W., przy czym jeśli z kasku ochronnego korzystał P. P., to w chwili uderzenia o szybę samochodu lub nawierzchnię jezdni, nie miał on już go na głowie z powodu nieprawidłowego zapięcia.

Zanim doszło do wypadku powód oraz K. W. zmierzali w kierunku boiska. Obok nich jechał motorowerem D. K.. W pewnej chwili K. W. usiadł na motorower za D. K., a po pewnym czasie jako trzeci zasiadł na motorowerze powód.

Pojazd, którym poruszał się sprawca zdarzenia ubezpieczony był z tytułu odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Sprawca zdarzenia M. N. wyrokiem z dnia 28 maja 2012 r. wydanym w sprawie II K 174/12 przez Sąd Rejonowy w R. została skazana za powyższy czyn stanowiący przestępstwo z art. 177§ 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat tytułem próby.

Powód został przewieziony do Wojewódzkiego Szpitala (...) w L., gdzie był operowany w trybie pilnym. Na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii powód przebywał do 8 października 2011 r., a po odzyskaniu przytomności i wydolności oddechowej został przekazany na Oddział Neurochirurgii. W dniu 14 października 2011 r. powód został wypisany do domu z zaleceniem oszczędzającego trybu życia, ochrony operowanego miejsca z uwagi na ubytek kości czaszki oraz z zaleceniem ponownego przyjęcia na neurochirurgię celem uzupełnienia ubytku kości czaszki.

W dniu 8 lutego 2012 r. powód został ponownie przyjęty na Oddział Neurochirurgii Wojewódzkiego Szpitala (...) w L. gdzie został u niego wykonany zabieg plastyki ubytku kostnego przy użyciu cementu kostnego. W dniu 12 lutego 2012 r. powód został wypisany do domu.

Po opuszczeniu szpitala powód był leżący i nie był w stanie samodzielnie spożywać posiłków, ani wykonywać innych podstawowych czynności i w związku tym wymagał stałej opieki rodziców.

U powoda występowały silne bóle głowy o nasileniu 7-8 w skali od 1 do 10 w okresie od wypadku do początku grudnia 2011 r. i następnie ulegały stopniowemu zmniejszaniu się. Bóle te występują nadal okresowo, a ich nasilenie wynosi 4-5 w skali od 1 do 10.

Powód w chwili wypadku miał ukończone 14 lat. W okresie powypadkowym powód miał zaburzenia pamięci. Powód nie pamięta przeżyć związanych z wypadkiem, nie pamięta zdarzenia, czasu poprzedzającego zdarzenie oraz okresu co najmniej kilkunastu dni po zdarzeniu. Poza tym powód miał zaburzenia wzroku, gdyż nie widział wyraźnie. Po wypadku powód korzystał z pomocy psychologa.

W związku z zaburzeniami wzroku i pamięci, powód miał przyznane nauczanie indywidualne. Do szkoły wrócił w połowie marca 2012 r. i uzyskał promocję do kolejnej klasy. Końcowe egzaminy gimnazjalne powód zdał z bardzo dobrym wynikiem. Obecnie powód uczy się przeciętnie. Powód nie może uczestniczyć w zajęciach wychowania fizycznego, ani nie może uprawiać większości sportów i grać w piłkę nożną z kolegami.

Powód aktualnie nie wymaga pomocy, ani opieki ze strony osób trzecich. Nie wymaga również leczenia psychiatrycznego, ani konsultacji psychologicznej. W funkcjonowaniu powoda nie występują psycho- emocjonalne zaburzenia o charakterze lękowo – depresyjnym, ani ewidentne zaburzenia psychoorganiczne. Obecnie powód odczuwa poczucie wstydu z powodu występujących na jego ciele ran powypadkowych oraz poczucie frustracji z powodu ograniczeń w aktywności fizycznej. U powoda występują łagodne objawy depresyjne i dotyczą głównie ograniczonej sprawności fizycznej i perspektyw na przyszłość. U powoda nie występują istotne problemy w jego funkcjonowaniu poznawczym, ani nie wystąpiło obniżenie jego potencjału intelektualnego. Obecnie u powoda nie występują również zaburzenia procesów pamięciowych. Aktualnie powód prowadzi ustabilizowany tryb życia, jest osobą samodzielną i osiąga przeciętne wyniki w nauce. Od czasu wypadku powód brał udział w olimpiadzie z języka angielskiego, poza tym ukończył naukę na etapie gimnazjum z bardzo dobrymi wynikami. Nie ujawnia trudności z podejmowaniem kontaktów, ani nie wycofuje się z relacji społecznych.

P. P. doznał 40% trwałego uszczerbku na zdrowiu, w tym 10% z powodu uszkodzenia kości sklepienia i podstawy czaszki i 30% z powodu encefalopatii bez zmian charakterologicznych. Powód nie doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym. Wystąpił natomiast u niego długotrwały uszczerbek na zdrowiu w postaci utrwalonych nerwic związanych z urazem czaszkowo – mózgowym, który wynosił 5% uszczerbku na zdrowiu.

Powód pozostaje pod kontrolą neurologa i co 3-4 miesiące ma robione EEG głowy. Powód jest leczony w ramach NFZ. Rehabilitację odbył prywatnie z uwagi na brak skierowania na rehabilitację od lekarza rodzinnego. Obecnie powód zażywa na stałe lek przepisany przez neurologa oraz witaminy i leki na poprawę pamięci. W związku z zażywaniem leku powód odczuwa bóle i zawroty głowy. Miesięcznie rodzice powoda na zakup leków przeznaczają około 160 zł. Poza tym doraźnie zażywa leki przeciwbólowe. Obecnie powód leczy się dermatologicznie, gdyż pojawił się u niego trądzik.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany uznał swoją odpowiedzialność i przyznał powodowi kwotę 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotę 8.428 zł tytułem zwrotu kosztów opieki, kwotę 1.822,04 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdów, kwotę 650 zł tytułem zwrotu za utracone rzeczy i kwotę 320 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia. Pozwany uznał przyczynienie się przez powoda do przedmiotowego zdarzenia. Stopień przyczynienia się przez powoda ustalił na poziomie 60% i w związku z tym dokonał wypłaty kwoty 28.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty 3.768,96 zł tytułem opieki, kwoty 728,81 zł tytułem zwrotu za dojazd do placówek medycznych, kwoty 260 zł tytułem zwrotu za utracone rzeczy i kwoty 128 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

W wyniku wypadku zniszczeniu uległa odzież powoda – bluza, t-shirt i spodnie oraz buty. W wyniku tego zdarzenia powód utracił również telefon komórkowy. Z tego tytułu pozwany przyznał powodowi kwotę 650 zł, przy czym dokonał wypłaty kwoty 260 zł uwzględniając 60% przyczynienie się powoda do przedmiotowego wypadku.

W związku z leczeniem powoda w Wojewódzkim Szpitalu (...) w L., oddalonym od miejsca zamieszkania powoda o 35 km, jego rodzice ponieśli koszty dojazdów, przy czym jeździli do syna osobno, aby wykonywać przy nim naprzemiennie

opiekę. Matka powoda poniosła koszty codziennych dojazdów w okresie od 30 września 2011 r. do 14 października 2011 r. i w okresie od 8 do 12 lutego 2012 r. oraz w dniach 17 października 2011 r. i 13 grudnia 2011 r., przejeżdżając codziennie łącznie 100 km. W związku z dojazdem do szpitala przejechała łącznie 2.180 km. Ojciec powoda ponosił koszt codziennych dojazdów do szpitala w okresie od 30 września 2011 r. do 14 października 2011 r. oraz w dniach 9 lutego 2012 r., 10 lutego 2012 r. i 12 lutego 2012 r. Łącznie ojciec powoda przejechał 1.900 km.

Pozwany z tytułu dojazdów do szpitala przez rodziców powoda przyznał powodowi kwotę 1.822,04 zł za przejazd 2.180 km przy przyjęciu stawki 0,8358 zł za 1 km, przy czym dokonał wypłaty na rzecz powoda kwoty 728,81 zł stanowiącej 40% całości kosztów.

Po powrocie ze szpitala do domu, powód od 15 października 2011 r. do 31 listopada 2011 r. wymagał opieki ze strony innych osób po 12 godzin dziennie, w okresie od 1 grudnia 2011 r. do 31 stycznia 2012 r. po 8 godzin na dobę oraz w okresie od 1 do 8 lutego 2012 r. i od 14 lutego 2012 r. do 15 marca 2012 r. po 4 godziny dziennie. W tym okresie ojciec powoda korzystał z trzech tygodni urlopu, a gdy wrócił do pracy, opiekę nad powodem sprawowała jego matka. W opiece nad powodem pomagała również jego siostra. Rodzice powoda nie korzystali w tym zakresie odpłatnie z usług innych osób. W tym okresie stawka za jedną godzinę usług opiekuńczych świadczonych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy (...) w G. wynosiła 10,40 zł.

W listopadzie 2011 r. powód ponosił koszt zabiegów rehabilitacyjnych w wysokości 350 zł, koszt zakupu okularów korekcyjnych w wysokości 309 zł, koszt badania okulistycznego w wysokości 70 zł. Ponadto, w okresie od września do października 2011 r. rodzice powoda zakupili dla niego 8 opakowań pieluszek za łączną kwotę 120 zł, 2 opakowania płynu do higieny jamy ustnej za kwotę 30 zł, środki higieny osobistej (mydło, płyny) za kwotę 200 zł, 30 opakowań bandaży i gazy za kwotę 30 zł, 10 opakowań tabletek przeciwbólowych za kwotę 100 zł oraz 4 opakowania płynu O. za kwotę 160 zł. Z tego tytułu pozwany przyznał powodowi kwotę 320 zł za zakup leków i środków pielęgnacyjnych z pominięciem zakupu środków higieny za 200 zł i kosztu zakupu 3 płynów O.. Powód otrzymał 128 zł stanowiącą 40% uwzględnionych przez pozwanego kosztów.

Dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia k. 12

- pisma stron k. 13-32,
- raport oceny funkcjonowania pacjenta k. 54-75,
- opinia nr (...) ze sprawy Ds. 788/11 k. 76-147
- zeznania świadka J. P. k. 149-151, k. 1017
- informacja o wynikach diagnozy k. 158
- orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania k. 159
- pismo (...) z dnia 15.10.2013 r. k. 167
- akta szkody nr 38542/2012 k. 169-699
- zeznania świadka M. N. k. 703
- zeznania świadka M. K. k. 703
- zeznania świadka K. W. k. 703
- zeznania świadka D. K. k. 703
- karta informacyjna leczenia fizjoterapeutycznego k. 706, k. 757-758

- dokumentacja medyczna k. 716, k. 742-756, k. 759, k. 994-1001
- opinia sądowo – lekarska z dnia 23.02.2014 r. k. 760-771
- opinia psychologiczna z dnia 20.05.2014 r. k. 809-815
- opinia psychologiczna – uzupełniająca k. 829- 832
- opinia sądowo – psychiatryczna z dnia 18.12.2014 r. k. 888-899
- opinia z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych k. 943-963
- zeznania świadka K. P. k. 1017
- zeznania powoda k. 1017
- protokół przesłuchania M. K. k. 26-27 akt II K 174/12
- protokół przesłuchania D. K. k. 28-30 akt II K 174/12
- protokół przesłuchania K. W. k. 31-33 akt II K 174/12

Sąd zważył, co następuje:

Zeznania powoda w zakresie w jakim przedstawił swoją sytuację zdrowotną oraz życiową okazały się wiarygodne, albowiem były one spójne, a nade wszystko znalazły potwierdzenie w opiniach sądowych, w zeznaniach przesłuchanych w sprawie świadków i w dokumentacji medycznej dotyczącej przebiegu jego leczenia.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków J. P., M. N., M. K., K. W., D. K. i K. P.. Zeznania te są spójne, logiczne i korespondują z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Oceniając zeznania powoda i świadków K. W., D. K. Sąd miał na uwadze, że nie były one spójne z ich zeznaniami złożonym w toku sprawy II K 174/12, albowiem K. W. zeznał wówczas, że zarówno on, jak i powód jechali w czasie zdarzenia bez założonych kasków ochronnych.

Przydatne w sprawie okazały się: opinia sądowo – lekarska z dnia 23.02.2014 r. wydana przez biegłego sądowego J. M., opinia psychologiczna z dnia 20.05.2014 r. i opinia psychologiczna – uzupełniająca wydane przez biegłą sądową P. C., opinia sądowo – psychiatryczna z dnia 18.12.2014 r. wydana przez biegłego sądowego J. T. i opinia z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych wydana przez biegłego sądowego mgr inż. R. Ł. i dr hab. med. C. Ż., albowiem zostały one sporządzone w sposób fachowy, rzetelny i nie budzący żadnych wątpliwości.

Dowody z dokumentów Sąd obdarzył walorem wiarygodności, albowiem zostały sporządzone w przepisanej formie, przez podmioty uprawnione i nie budziły wątpliwości, co do swojej prawdziwości, nie były też kwestionowane przez strony postępowania.

Odpowiedzialność pozwanego w niniejszym procesie jako ubezpieczyciela sprawcy wypadku komunikacyjnego oparta jest na treści art. 444§1 k.c. w zw. z art. 445§1 k.c. w zw. z art. 805§1 k.c. Ponadto wskazać należy, iż zgodnie z art.11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Pozwany przyznał powodowi zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w kwocie 70.000 zł, z czego dokonał wypłaty kwoty 28.000 złotych, uwzględniając 60% przyczynienie się przez powoda do zaistnienia wypadku. Powód domagał się

zasądzenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę dodatkowo w kwocie 100.000 zł, podnosząc, że powodowi powinno być przyznane zadośćuczynienie w kwocie 128.000 zł.

Zadośćuczynienie za krzywdę jest swoistą postacią odszkodowania, którego celem jest rekompensowanie uszczerbku w dobrach osobistych (szkody niemajątkowej), przyjąć więc należy, że zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę pełni przede wszystkim funkcję kompensacyjną, gdyż stanowi przybliżony ekwiwalent za doznaną przez pokrzywdzonego szkodę niemajątkową (krzywdę).

Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 14.02.2008 r. w sprawie II CSK 536/07 W odniesieniu do zadośćuczynienia pieniężnego z art. 445 § 1 k.c. funkcja kompensacyjna musi być rozumiana szeroko, albowiem obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i sferę psychiczną poszkodowanego. Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne.

Przy ocenie krzywdy powoda, Sąd miał na uwadze zarówno rozmiar i stopień jego cierpienia, przebieg leczenia oraz skutki uszczerbku w jego zdrowiu które mają wpływ na jego obecne funkcjonowanie.

Powód doznał znacznego bólu fizycznego bezpośrednio po wypadku. U powoda występowały silne bóle głowy przez okres około dwóch miesięcy, które następnie ulegały stopniowemu zmniejszaniu się. Bóle te występują nadal okresowo i mają średnie natężenie. W początkowym okresie po wypadku powód miał zaburzenia pamięci oraz wzroku.

Krzywda psychiczna powoda polega na długotrwałym uszczerbku na zdrowiu w postaci utrwalonych nerwic związanych z urazem czaszkowo – mózgowym oraz na występujących obecnie łagodnych objawach depresyjnych, dotyczących głównie ograniczonej sprawności fizycznej i perspektyw na przyszłość.

Odnosząc się do skutków uszczerbku w zdrowiu powoda na przyszłość, Sąd miał przede wszystkim na uwadze to, że u powoda występują ograniczenia dotyczące możliwości realizowania przez niego aktywności fizycznej. Powód nie może uprawiać większości sportów. Poza tym u powoda pojawiają się okresowo bóle głowy o średnim natężeniu. Sąd miał również na uwadze, że u powoda występują na ciele blizny, które wywołują u niego poczucie wstydu.

Niewątpliwie waga doznanych uszkodzeń ciała jakich doznał powód i to w wieku 14 lat, trzytygodniowy pobyt w szpitalu, przeprowadzenie dwóch poważnych zabiegów, świadczy o rozmiarach cierpienia powoda. Istotne przy tym było to, że proces leczenia i rehabilitacji u powoda jest już zakończony, a przeprowadzone leczenie okazało się tylko częściowo skuteczne. W związku z tym zakres doznanych w wypadku obrażeń przez powoda oraz to, że obrażenia te mają charakter trwały i nie jest możliwy powrót do stanu zdrowia takiego jak przed wypadkiem musi rzutować na rozmiar doznanych przez powoda cierpienia, i skutkować winno wysokością przyznanego z tego tytułu zadośćuczynienia.

Na wysokość zadośćuczynienia miał również wpływ 40 % trwały uszczerbek na zdrowiu oraz 5% długotrwały uszczerbek na zdrowiu, którego doznał powód, przy czym nie był on przesłanką decydującą o wysokości przyznanego zadośćuczynienia. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 21 lutego 2007 r. w sprawie IACa 1146/06 wskazał, iż na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy. Mierzenie krzywdy wyłącznie stopniem uszczerbku na zdrowiu stanowi niedopuszczalne uproszczenie nie znajdujące oparcia w treści art. 445 § 1 k.c.

Przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia należnego powodowi Sąd miał na uwadze wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 sierpnia 2013 r. I ACa 427/13, w którym wskazano, że: „Kwestia „odpowiedniości” wielkości zadośćuczynienia w stosunku do obecnych warunków i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa nie może mieć decydującego znaczenia. Podobnie, jak np. porównywanie zadośćuczynienia do średniego wynagrodzenia może niewątpliwie stanowić pewne, ale tylko pomocnicze kryterium oceny wysokości zadośćuczynienia, nie może ono jednak stanowić wyłącznego miernika jego wartości i nie może być stosowane mechanicznie. Zadośćuczynienie ma

bowiem na celu naprawienie szkód niematerialnych, a zatem trudno wymiernych i zakres rekompensaty materialnej zależeć powinien przede wszystkim od każdego indywidualnego przypadku w konkretnej sprawie”.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, iż odpowiednią, która spełni funkcje, jakie instytucja zadośćuczynienia niesie za sobą, w niniejszej sprawie będzie kwota 100.000 zł.

Zgodnie z art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

Odnosząc się do stopnia przyczynienia się przez powoda do zaistniałego wypadku Sąd miał przede wszystkim na uwadze to, że powód jadąc na motorowerze miał co najmniej nieprawidłowo zapięty kask, o ile nie jechał bez kasku ochronnego. Sąd miał na uwadze, że na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie oraz w sprawie II K 174/12 nie sposób było ustalić w sposób pewny czy powód w czasie zdarzenia miał założony kask ochronny. Przy czym z okoliczności sprawy wynikało jednoznacznie, że powód, w chwili uderzenia głową w samochód biorący udział w wypadku drogowym lub w nawierzchnię jezdni, nie miał już kasku na głowie. Na powyższe wskazuje przede wszystkim charakter doznanych przez niego obrażeń w postaci ran tłuczonych okolicy potylicznej i lewego łuku brwiowego, których powód doznał podczas uderzenia głową w przednią szybę samochodu lub później o nawierzchnię jezdni. Okoliczność ta natomiast dowodzi temu, że przy przyjęciu, że powód jechał w kasku ochronnym, miał go nieprawidłowo zapięty. Inaczej kask nie spadłby z jego głowy, a zakres obrażeń doznanych przez powoda byłby znacznie mniejszy. Z opinii z dziedziny rekonstrukcji wypadków drogowych wydanej przez biegłego sądowego mgr inż. R. Ł. i dr hab. med. C. Ż. wynikało, że gdyby w chwili upadku powód miał zapięty prawidłowo kask ochronny na głowie, to wtedy skorupa tego kasku zmniejszyła by co najmniej dwukrotnie zmniejszyła by wartości oddziałujących opóźnień na głowę. Ponadto z tej opinii wynikało, że gdyby powód jechał prawidłowo jako pierwszy pasażer, siedząc za placami osoby kierującej, doznał by dokładnie takich samych obrażeń. Powyższa okoliczność nie miała więc wpływu na zakres doznanych przez powoda obrażeń. Poza tym Sąd doszedł do przekonania, że powód mógł nie wiedzieć, że D. K. nie posiada uprawnień do kierowania motorowerem. W związku z czym, Sąd tej okoliczności nie uwzględnił przy ustalaniu zakresu przyczynienia się przez powoda do zdarzenia.

Ponadto wskazać należy, iż na przyczynienie się powoda do powstania szkody wpływa także fakt, iż jak wynika z zeznań świadka K. W., w drodze na boisko szkolne najpierw świadek W. wsiadł na kierowany przez D. K. motorower, a powód wsiadł po pewnym czasie jako trzeci pasażer. W ocenie sądu w chwili wypadku powód miał lat 14, a więc był w takim wieku, iż z pewnością wiedział, że motorower jest pojazdem dwuosobowym, a jazda we trzech z pewnością nie przyczyni się do bezpieczeństwa jazdy.

W ocenie Sądu powód, mając nieprawidłowo zapięty kask oraz jadąc jako drugi pasażer na dwuosobowym motorowerze przyczynił się do powstania szkody w 50%. Zatem kwota zadośćuczynienia w wysokości 128.000 zł winna ulec zmniejszeniu o 50%. Mając na uwadze, że powód otrzymał od pozwanego z tego tytułu kwotę 28.000 zł, Sąd w pkt. 1 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 36.000 zł na podstawie art. 445§ 1 k.c. w związku z art. 805§ 1 k.c.

Zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikiłe z tego powodu koszty. Pojęcie wszelkich kosztów naprawienia szkody wyjaśnione zostało w wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 2 grudnia 2010 r. wydanego w sprawie III APa 11/10 (OSASz 2011/4/93-123), zgodnie z którym żądanie zwrotu kosztów leczenia mieści się w prawnym roszczeniu o odszkodowanie, obejmującym wszelkie koszty wynikiłe z uszkodzenia ciała, a więc zarówno te jednorazowo wynikiłe z konieczności zakupu potrzebnego sprzętu medycznego, jak też te cykliczne, wynikające z zakupu lekarstw, opłacenia wizyt lekarskich, prowadzonej rehabilitacji, zakupu paliwa na konieczne przejazdy itp. Jednocześnie za uzasadnione należy uznać potraktowanie żądania zwrotu cyklicznych i stałych kosztów leczenia, za okres od rozpoczęcia procesu jako żądania renty z tytułu zwiększonych potrzeb wynikiłych właśnie z konieczności rehabilitacji, wizyt lekarskich, zakupu leków, zakupu paliwa na przejazdy konieczne w celu leczenia, itp. Przy czym, sąd orzekając o zwrocie powtarzalnych

wydatków na koszty leczenia nie może doprowadzić do ich podwójnej rekompensaty, raz - w ramach odszkodowania, i dwa - w ramach renty z tytułu zwiększonych potrzeb.

Z okoliczności sprawy wynikało, że powód w okresie od 15 października 2011 r. do 31 listopada 2011 r., czyli przez 47 dni, wymagał opieki ze strony innych osób po 12 godzin dziennie. Mając na uwadze, że w tym okresie stawka za jedną godzinę usług opiekuńczych świadczonych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy (...) w G. wynosiła 10,40 zł, powodowi przysługuje zwrot kosztów opieki w kwocie 5.865,60 zł za 564 godziny opieki.

W okresie od 1 grudnia 2011 r. do 31 stycznia 2012 r., czyli przez 62 dni, powód wymagał opieki po 8 godzin na dobę. Za ten czas powodowi przysługuje więc zwrot kosztów opieki w wysokości 5.158,40 zł za 496 godzin opieki.

W okresie od 1 do 8 lutego 2012 r. i od 14 lutego 2012 r. do 15 marca 2012 r., czyli łącznie przez 37 dni powód wymagał opieki po 4 godziny dziennie,. Powodowi przysługuje zwrot kosztów opieki w kwocie 1.539,20 zł za 148 godziny opieki.

Ł. koszt opieki wyniósł 12.563,20 zł. Przy uwzględnieniu 50% stopnia przyczynienia się przez powoda do skutków wypadku, należny jest zwrot z tego tytułu kwoty 6.281,60 zł. mając na uwadze, że powód z tego tytułu otrzymał od pozwanego kwotę 3.768,96 zł, w pkt. 2 wyroku Sąd na podstawie art. 444 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów opieki kwotę 2.512,60 zł i w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Rodzice powoda ponieśli koszty zakupu oleju napędowego w celu dojazdu z miejscowości N. do szpitala w L. w okresie, w którym powód w nim przebywał. Zdaniem Sądu uzasadnione było przyznanie zwrotu kosztów z tytułu sprawowania przez rodziców powoda opieki naprzemiennej. Zauważyć należy, że powód w chwili zdarzenia miał 14 lat, a jego stan w początkowym okresie był bardzo ciężki. Z uwagi na powyższe zasadność naprzemiennej obecności rodziców powoda w szpitalu nie budziła wątpliwości Sądu.

Przedłożone przez stronę powodową zestawienie częstotliwości dojazdów do szpitala oraz przejechanych odległości nie było kwestionowane przez stronę przeciwną. Pozwany za zasadne uznał koszty dojazdów matki powoda, tj. 2.180 km, nie przyznał natomiast zwrotu kosztów dojazdów przez ojca powoda, tj. za 1.900 km. Pozwany przyznał kwotę 1.822,04 zł za 2.180 km przy stawce 0,8358 zł za 1 km pomniejszoną o 60%. Powód z tego tytułu otrzymał kwotę. 728,81 zł. Przy uwzględnieniu 50% stopnia przyczynienia się przez powoda powinien być otrzymać kwotę 911,022 zł. W związku z czym, z tego tytułu Sąd zasądził dodatkowo na rzecz powoda kwotę 182,212 zł. Ponadto Sąd przyznał powodowi kwotę 1.588,02 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu do szpitala przez jego ojca, tj. za 1.900 km, przy przyjęciu 0,8358 zł za 1 km. Przy czym kwota ta również winna ulec zmniejszeniu o 50% w związku z przyczynieniem się przez powoda do skutków wypadku, tj. do kwoty 794,01 zł.

Z uwagi na wszystko powyższe, Sąd w pkt. 3 wyroku na podstawie art. 444§1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów dojazdu do placówek medycznych kwotę 976,22 zł i w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

W wyniku tego zdarzenia powód utracił odzież, obuwie i telefon komórkowy. Z tego tytułu pozwany przyznał powodowi kwotę 650 zł, przy czym dokonał wypłaty kwoty 260 zł uwzględniając 60% przyczynienie się powoda do skutków wypadku. Mając na uwadze, że Sąd ustalił 50% stopień przyczynienia się przez powoda do skutków wypadku, kwota należna z tego tytułu powodowi wynosi 325 zł. Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem odszkodowania za utracone rzeczy kwotę 65 zł i w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Na zakup leków, środków medycznych, higienicznych i opatrunkowych powód przeznaczył łącznie kwotę 640 zł. Pozwany przyznał kwotę 320 zł za zakup leków i środków pielęgnacyjnych z pominięciem: środków higieny osobistej w wysokości 200 zł i 3 płynów O.. Odnosząc się do tego wskazać należy, że Sąd podzielił pogląd strony powodowej odnośnie tego, że długotrwały pobyt powoda w szpitalu, używanie przez niego pieluszek wymagały zwiększonej higieny osobistej oraz zakupu specjalistycznych środków. Mając na uwadze okres leczenia powoda, Sąd uznał za zasadne przyznanie zwrotu kosztów zakupu za 3 płyny. W związku z tym, z tego tytułu powód winien być otrzymać jeszcze kwotę 320 zł za zakup środków higieny osobistej. Mając na uwadze 50% przyczynienie się przez powoda do skutków

wypadku, winien był otrzymać z tytułu zakupu leków, środków medycznych, higienicznych i opatrunkowych kwotę 320 zł. Powód otrzymał od pozwanego kwotę 128 zł, w związku z czym Sąd z tego tytułu przyznał powodowi dodatkowo kwotę 192 zł.

Ponadto powód poniósł koszty związane z zabiegami rehabilitacyjnymi w kwocie 350 zł, koszt zakupu okularów korekcyjnych w kwocie 309 zł, koszt badań okulistycznych w kwocie 70 zł. Powyższe kwoty wyszczególnione w dołączonych przez powoda fakturach VAT i rachunkach także nie budzą wątpliwości sądu, ponieważ zakupione środki służyły bieżącej rehabilitacji powoda oraz trwającemu procesowi leczenia. Łączna kwota z tego tytułu wyniosła 729 zł, a przy uwzględnieniu 50% przyczynienia się przez powoda 364,50 zł.

Odszkodowanie obejmować może koszty leczenia w prywatnej placówce, nawet jeżeli podobne zabiegi oferowane są przez NFZ. Poszkodowany ma bowiem prawo do jak najszybszego usunięcia skutków zdarzenia szkodzącego w jak najlepszych warunkach, dlatego podmiot odpowiedzialny nie może skutecznie bronić się przed obowiązkiem pokrycia kosztów leczenia wskazując, że poszkodowany może poczekać na uzyskanie świadczenia w placówce publicznej. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 5 marca 2013 r. wydanym w sprawie IACa 945/12 (LEX 1307439) wskazał, iż zgodnie z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała (lub wywołania rozstroju zdrowia) naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Obowiązek kompensaty kosztów obejmuje wszelkie koszty wywołane uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, a więc wszystkie niezbędne i celowe wydatki, bez względu na to, czy podjęte działania przyniosły poprawę zdrowia. Osoba, która została niepełnosprawna na skutek wypadku ma prawo domagać się w ramach naprawienia szkody pokrycia wszystkich niezbędnych i celowych wydatków wynikających z tego zdarzenia. O uznaniu poszczególnych wydatków za spełniające te kryteria sąd decyduje w oparciu o stopień niepełnosprawności, jak również sytuację życiową poszkodowanego. Ponadto zakres tych kosztów nie może ograniczać się do wydatków kompensowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, lecz powinien obejmować koszty działań, podjętych z uzasadnionym - zważywszy na aktualny stan wiedzy medycznej - przekonaniem o spodziewanej poprawie stanu zdrowia poszkodowanego.

Z uwagi na wszystko powyższe, Sąd w pkt. 5 wyroku na podstawie art. 444 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów leczenia kwotę 556,50 zł i w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Powód domagał się zasądzenia dochodzonych kwot z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, dłużnik może żądać odsetek za czas opóźnienia. Wyrok, w którym sąd zasądza zadośćuczynienie, ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny (SN 16.12.11 r. V CSK 38/11). Roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia powstaje w chwili wyrządzenia krzywdy czynem niedozwolonym i staje się wymagalne zgodnie z dyspozycją art. 455 k.c. niezwłocznie po wezwaniu do zapłaty.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t.) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

Pismem z dnia 8 maja 2012 r., doręczonym pozwanemu w dniu 14 maja 2012 r. powód zgłosił swoje żądanie pozwanemu. W związku z czym, stwierdzić należy, że od dnia 14 czerwca 2012 r. pozwany pozostaje w zwłoce w zapłacie żądanych przez powoda kwot.

Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził odsetki ustawowe od zasądzonych kwot od dnia 14 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z § 6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych i ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej

udzielonej przez radcę prawnego z urzędu i obciążył nimi strony stosunkowo, tj. powoda w 62,40%, a pozwanego w 37,60%.

Na koszty powoda składa się uiszczona opłata od pozwu w kwocie 5.335 zł, wynagrodzenie radcy prawnego w stawce minimalnej zgodnie z § 6 pkt.6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych i ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu w kwocie 3.617 zł, a także zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w łącznej kwocie 1.950 zł. Na koszty pozwanego składało się wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 3.617 zł oraz zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 2.797,30 zł.

Mając na uwadze procentowy wynik sprawy koszty należne powodowi wynoszą 4.100 zł, a pozwanemu 4.053 zł. Dokonując kompensaty powyższych kwot, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 47 zł, o czym orzekł w pkt. 7 wyroku.

SSO Michał Kuczkowski